

CLEVELANDSKA AMERIKA

IZHAJA V PONDELJEK, SREDO IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko - \$2.50 Za Cleveland po pošti \$3.00
Za Evropo - \$3.50 Posamezna številka - 3c

Vsa plačila, depoziti in denar naj se pošilja na: "Clevelandska Amerika",
6119 ST. CLAIR AVE. N. E., CLEVELAND, OHIO

EDWARD KALISH, Publisher.

LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY.

Read by 25,000 Slovenians (Krajinari) in the City of Cleveland and elsewhere.
Advertising rates on request. American in spirit. Foreign in language only.

TELEPHONE CUY PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland,
Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

88 No. 45. Monday, April, 17, 1916

Ali so cesarji od milosti božje?

Angleži imajo eno najbolj popolnih vlad na svetu, v kolikor pridejo vpraševanja klasične razmere. Ena največjih karakteristik angleške vlade je ustavnost, kakoršne ne dobi noben drugi na svetu. Anglija ima sicer svojega dednega kralja od božje milosti (več ali manj), toda ta kralj nima nobene moči. Ljudstvo vlada neomejeno potom svojih zastopnikov. Angleži so športni, in dani so sami sebi pridržali vso vladno, pa so ohranili svojega kralja brez pravic, da se nekako z njim "postavljajo".

Angleški kralj ima sicer pravico "vladati", toda ne zapovedovati. Angleška armada in mornarica je "kraljeva" ali "kraljičina", toda vladar vojske in mornarice ni nikdar kralj ali kraljica, ampak kakor Sir John Porter, ki ima službo vojnega ali mornariškega tajnika. Celotno kraljevo prestolno govornico v parlamentu nima v sebi misli in ideje kraljeve osebe ampak vsakokratnega ministrskega predsednika, ki ima veliko večjo moč od kralja, in katerega ljudstvo izvoli.

Angleško ljudstvo poje "Bog brani kralja," toda ta kralj nima niti pravice, da bi se izrazil, kakor naj se ga ohrani, nima najmanjše besede pri vladbi. Celotno predsednik Zjed. držav ima večjo pravico kot angleški kralj, kajti predsednik ameriške republike ima pravico prepovedati kako postavbo, ki jo naredi kongres, dočim angleški kralj nima te pravice in mora ter je prisiljen podpisati vsako postavbo, narejeno od angleškega parlamenta. Nobena božja milost, od katere izhaja, mu pri tem ne more pomagati. Jako primerno je označil angleškega kralja naš Theodore Roosevelt, ki je dejal: "Angleški kralj je nekaj v sredi med ameriškim podpredsednikom in voditeljem naših 400 izvoljenih milijonarjev."

Dogodki današnje evropske vojne so nam pokazali, da marsikaka kraljeva krona sedi jako nestanovitno na kraljevi glavi ter da se nevarno mafe in preti, da zleti v prah in pepel. In pri tem vsa božja milost ne pomaga. Večina evropskih kraljev je degeneriranci, osebnost so lumpje prve vrste, katere obdaja kraljevi lišp in nimbus, za katerega se skrivajo, da ljudstvo ne vidi ogromnih njih grehov.

Za kar se ti kralji najbolj brigajo, je dober zakon, da dobi kaj otrok, in sicer najraje moških otrok. Kajti njih božja milost je dedna, in kraljeva čast pride od otroka na otroka. Reklamo smo, da ima angleški kralj najmanj pravic, toda ostali kralji in cesarji Evrope imajo ogromne pravice in se lahko igrajo z ljudstvom po volji. To nam dokazuje evropska vojska, ki se je začela na željo starega lopova Franc Josipa. Radi nje je padlo par milijonov mladeničev in moč, radi nje je nekaj milijonov oseb brez rok in nog, ušes, oči, itd. Radi nje je mnogo milijonov otrok zgubilo svoje očete, matere so postale udove, zakonske žene dobivajo nezakonske otroke, polja so opustošena, hiše podrtje, največja beda je prišla med ljudi. Vse to radi tega, ker je avstrijski cesar ukazal vojno proti Srbiji. Njemu ni bilo dovolj, da so jih v Avstriji obesili dvajset radi napada na Franc Ferdinanda, on je hotel videti

jah kakor je Angleška, in če je na prestolu kraljica kakor je bila Viktorija, ki je uživala precej priljubljenosti pri ljudstvu se zgodi, da sovraži ljudstvo celo moža kraljice, če je slednji tujec. Kraljica Viktorija je bila Angležinja in prava vladarica, toda za moža je imela Nemca, katerega so Angleži sovražili in ga z največjo ljubosumnostjo opazovali. In tako se godi tudi danes na Nizozemskem. Kraljica se imenuje Vilijemina in je priljubljena pri ljudeh, za moža ima pa Nemca, katerega ljudstvo sovraži, in vlada mora napeti vse žile, da drži ljudstvo v miru.

Včasih se je trdilo (dasi ni bilo nikdar dokazano) da so kraljice boljše vladarice kot kralji. V dokaz navajajo kraljico Elizabeto in kraljico Viktorijo v Angliji, Marijo Terezijo v Avstriji in Katarino v Rusiji. Toda ti vzgledi so premlenkostni in preveč dvomljivi, da bi nas prepričali, razven mogoče kakšnega posebnega častilca ženskega spola.

Pripomniti je še, da so bile kraljeve ljubice — ženske poleg kraljeve žene, skoro vedno domačinke. Če pa je bila kraljeva ljubica tujezemka, tedaj jo je ljudstvo sovražilo in skoro vselej je tuja ljubica povzročila padec kralja. N. pr. Madame Pompadour in Madame du Barry sta bili kraljevi francoski priljubljeni, pa jih vendar francosko ljudstvo ni tako sovražilo kot Marijo Antonijeto, da si ste prvo omenjeni ženski mnogo več zapravili kot brez miselnosti in frivolna Antonijeta, avstrijska princezinja.

Pa pogledimo v staro zgodovino. Tam imamo enake dokazne, Mark Antonij je bil absolutni vladar rimske republike, ko je bila slednja na vrhuncu svoje moči. Imel je mnogo priljubljen in ljubec med Rimljanami, in nihče mu tega ni zamerilo. Toda kakor hitro se je zaljubil v lepo egiptovsko kraljico Kleopatru, ki ga je naredila za svoje orodje, je zgubil ves upliv pri Rimljanah. Kleopatra je bila pač tujka, in nihče ji ni zaupal. Stari Franc Josip je bil drugačen grešnik v prejšnjih letih, ker danes pač ni zmožen več za ljubezen. Imel je vedno samo domačinke za ljubice, n. pr. Katarino Schratt, Dunajčanko, in druge. Ljudstvo mu tega ni toliko zamerilo, ker je občeval z domačinkami, dočim bi postala takoj revolucija, če bi tuja ženska zapravljala ljudske zaklade.

Kralji in cesarji so stari kot je star svet. Moderen napredek človeštva pa ne vpraša več za cesarje in kralje. Francozi so najbolj prosvetljen narod, in se so otresli kraljeve božje milosti že zdavnaj. Se pred njimi so isto storili Švicarji in potem tudi Amerikanci. In kdo more reči, da ni v Franciji in Švici in posebnost v Ameriki boljše prebivalstvo kot v kraljevini? To spozna ljudstvo tudi po ostali Evropi. Božja milost, na katero se sklicujejo vladarji, da od nje izvirajo, danes ni vredna pesti blata. Noben pameten človek ne bo trdil, da je kralj vladar narodu zato, ker ima posebnost božjo milost in je naravnost od Boga izvoljen za to, da vlada ljudstvu. Kajti skazalo se je že tisočkrat in tisočkrat, da so bili kralji največji pijanci, prešestniki, lopovi, morilci, tatovi in pijavke svojih narodov. Kako more biti tak človek potem od posebne božje milosti poslan ljudstvu, kako more ljudstvo biti primorano, da takega kralja od milosti božje uboga? Za nas so danes take stvari bajke. Narod je prvi, a vsi kralji in cesarji so pijavke na državnem telesu. Čimprej se jih otrese narod, bolj bo. Avstrijski cesar ima kakih 30 milijonov na leto državne plače, in ima kakih 72 sorodnikov, katerih vsak dobiva samo zato, ker je kraljev sorodnik, pol milijona na leto, dela pa nič. Ameriški predsednik ima na leto \$75.000, pa tisočkrat bolje vlada kot vsi evropski cesarji in kralji skupaj, ki požoro narodom na leto kakih 800 milijonov. Zatorej pa mora biti naše prizadevanje, da postane ljudstvo zavedno, da mu pače mrena izpred oči, skrbeti mo-

ramo, da se v cerkvah ne bo več molilo za "cesarja od milosti božje", da bi mu Bog dal zdravje in srečo, ampak da se bo molilo za narod, da je zdrav in srečen, ne pa za pijavko naroda. V Ameriki se v nobeni cerkvi ne molja za predsednika, pa vseeno vlada bolje kot tisoč kraljev in cesarjev od milosti božje skupaj. In dočim imamo v Ameriki svobodo, ni v Avstriji nobene svobode. Cesarjeva volja je najvišja postava, in cesarjeva volja je bila, da je danes poklanih nekaj milijonov in mladeničev vse v večjo čast in slavo cesarja, ki je od milosti božje.

Zatorej pogin cesarjem in kraljem, proč z njimi! Ljudstvo naj dobi vladno roko, in ljudstvo je v vseh republikah pokazalo, da se zna samu vladati.

Kaj je narod.

Kaj je narod? Narod je ona jednota ljudi ene krvi in ene jezika, ki ima domovino, katero ljubi in brani in jej skuša pomagati do napredka, narod je ona skupina ljudi, ki se zaveda, da je napram drugim narodom kot ena in da hoče imeti svoje lastno državo. Skupina ljudi, ki nima tega, se ne more nazvati narod.

Kako narodi žive? Telesno živijo s tem, da čuvajo in postavljajo zdravo očetovsko kri (to se pravi, da čuvajo rod, družino, itd.) in od svojega dela v skupnosti in za skupnost, duševno pa živi narod pri spominu na preteklost, pri zavedanju sedanosti in z nadami v bodočnost. Če vsega tega ni, narodi razpadejo in popolnoma zginejo s površja.

Kedaj so naredili veliki? Nikakor ne po številu, kajti imamo na svetu mnogo velikih narodov, ki pa niso veliki, živeli je od nade in vere na boljše bodočnost, in ta nade ga je obdržala na vrhuncu, da ni propadel.

Ali smo mi velik narod ali kaj doseči, ker potem bi bil oni

narod najbolj zaslužen in velik, ki bi se najbolj surovo obnašal. Narodi so veliki po svojih ureditvah, po svojih borbah za duševni napredek, po svojih duševnih velikanih, ki predstavljajo narodno kri, ki so se borili, da izposlušajo napredek narodu in človeštvu sploh.

Ali smo mi narod? Smo, ako hočemo biti, nismo, ako ne vemo kaj smo. Hrvati, Slovenci in Srbi so enega jugoslovanskega plemena, enega naroda, ki se sedaj zbira, narod, ki hoče procvitati, mi smo narod po tem, ker imamo lepo in bogato a sedaj zasluženo domovino, katero ljubimo in spoštujemo, katero želimo osvoboditi, da bo napredovala, ker v sužnjosti ni napredka. Narod naš bo velik, če se bo zavedal svoje skupnosti in duševnih sil, in velik bo, če se bo zavedal, da mora živeti v svoji lastni državi, kjer se bo zavedal, da je sam svoj gospodar in da ga ni drugega gospodarja nad narodom.

Od česa je živela naš narod in od česa bo živel. Telesno je živela od čuvanja svoje stare, zdrave, nepokvarjene krvi, in kjer tega ni bilo, se je narod iznarodil, odpadel je. Vsakdo ve, da če na primer Slovenka vzame Italijana za moža, da so otroci takega zakona zgubljeni. Ali pa če Slovenec vzame Nemko itd. Kri ne ostane čista, rod se zgubi za slovenski narod, in tako narod propada. In v bodoče bo napredoval narod samo, če bo čuval svojo kri, svojo snago, čistost in zdravje, in ako si bo na podlagi poštenega dela osnoval svojo bodočnost. Duševno je živel naš narod od spominov na preteklost, shranjenih v pisani zgodovini v narodnih pesnjah ali v ustnih sporočilih. In kolikor bo več te narodne zavesti, tem bolj bo narod napredoval. Narod se ni uklonil v najtežjih borbah, živeli je od nade in vere na boljše bodočnost, in ta nade ga je obdržala na vrhuncu, da ni propadel.

Ali smo mi velik narod ali lahko postanemo velik narod?

Nismo veliki po številu, toda ako smo zjediniti nas je mnogo in sposobni smo, da naredimo velike stvari za našo bodočnost. Nismo bili nikdar nasilneži ali euroveži, čeprav so naši sovražniki črtili pred svetom, da smo divjaki in propalci. Sedaj je prišel svet spoznavati, da smo junaški in silen narod, toda tudi kulturni in ne barbarški.

Naš narod bo ostaval neizbrisljiv spomin v zgodovini človeštva. Zalkaj? Radi velikega skupnega napore, ki je združen z delom za osvoboditve in napredke, raditega, ker bo značil zjediniti Balkan za Evropo ustvaritve svobodne in napredne, demokratične države narodov, ki imajo toliko plemenitosti, spodobnosti in idej; po silnem bogastvu naših narodnih pesnjah, ki so zadivile svet, in končno radi velikega števila posameznih članov našega naroda, ki so veliko pripomogli k svetovni kulturi, k svetovnemu napredku.

Zaveden narod ni tak, ki misli le na orožje in na kruto si-

lo, zaveden narod ni tak, ki krade drugim narodom svobodo, ampak zaveden je tak, ki je sam svoboden in želi po napredku in želi isto svobodo in napredek tudi vsakemu drugemu narodu.

LAŠKI REZERVISTI V AMERIKI.

V New York je pretečeni tedni dospel laški parnik Verdi. Na zadnjem korovu je imel dva topa s tri palčnim premerom. Parnik Verdi je pripeljal v Ameriko 1700 laških rezervistov, ki so že doslužili svoj čas na laški fronti proti Avstrijem, in jim je bilo sedaj dovoljeno vrniti se v Ameriko, da si zopet poiščejo delo. Kapitan se je izjavil, da je pljul s svojo ladjo po onih krajih Sredozemskega morja, kjer so najbolj delovali nemški submarini, toda opazil ni nobenega. Ponoči je vozil parnik v temi, t. j. vse luči so bile zastrnjene.

NAROČUJTE "AMERIKO."

Mr. Clemens Raducha, 234 Palmer St., Detroit, Mich., je rabil Severovo Zdravilo za obisti in jetra. Ko je imel obisto neprimliko ter nam je pisal: "Bili sem bolan ves kot eno leto in pol. Potem sem izvedel o Severovem Zdravilu za obisti in jetra ter sem bil obkupan. Bili sem lahko pripravljen na zdravlje vaim, ki trpijo valed obistnih neprimlik."

Kadar vas hrbet boli

iščite vzrok. Mogoče je, da ga povzroča kaka obistna neprimlika in zato rabite

Severa's Kidney and Liver Remedy

(Severovo Zdravilo za obisti in jetra) ki vas bo spravilo na pot k zdravju. Rabi se naj v slučajih vnetja obisti ali mehurja, zadrževanja ali puščanja goste vode, oteklih nog in bola v hrbtu katerega povzročajo obistne neprimlike in v slučajih zlatenice ali kislega želodca. Izkazalo se je tudi kot zelo uspešno za odpravo močenja postelje pri otrocih.

Zapeka

se ponavadi tudi pojavlja med časom obistnih neprimlik in da se pomaga zdravljenju, naj se rabi tudi SEVERA'S BALM OF LIFE (Severov Življenjski Balsam) kateri je že večkrat izkazal svojo vrednost v avstrijskem Severovim Zdravilu za obisti in jetra.

Cena Severovega Zdravila za obisti in jetra: \$50 a \$1.00.
Cena Severovega Življenjskega Balsama: 75c.

Vprašajte vašega lekarnarja za Severovo Priporočilo. Ako vas ne more zalotiti, naročite jih od nas.

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Priporočilo

Vsem cenjenim Slovincem in Slovenkam se najtopleje priporočam v nakup vsakovrstne ženske in otročje gotove oprave kakor: fine ženske in otročje spomladanske suknje, obleke z žeketom, princes obleke, kikle, bluze, fine šlingane obleke za deklince, ženske in otročje slamnike, itd.

Vse blago kupljeno pri meni je sveže, trpežno, fino izdelano in iz najboljšega blaga. Cene vsemu blagu so, kakor po navadi pri meni vedno nižje kakor kje drugje. Pridite in prepričajte se.

Pri tej priliki iskreno želim vsem cenjenim Slovincem in Slovenkam, vesele velikonočne praznike.

Za obilen obisk in podpiranje mojega poduzetja se vam najtopleje priporočim

BENO B. LEUSTIG

6424 St. Clair Ave. blizu Addison Rd.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE, **KAUŠEK VELETRGOVINA**

6202-4-6 St. Clair Ave.

Za velikonočne praznike želijo imeti novo obleko vse ženske, deklice in otroci ter ravnokar tudi vi, zato smo za veliki teden znižali cene za spomladanske suknje, obleke z žaketom, nedeljske obleke, pralne obleke ter otročje suknje in krila. Vse to bode v obilni izbiri in gotovo najdete ono kar želite. Blago je fino in vzorci so najnovejši.

Nova in velika izbira najnovejših vzorcev moških klobukov in ovratic vsake vrste. Posebno vas opozarjamo na moške srajce, izdelane iz najfinejšega blaga, krasni vzorci in vse mere.

Ne pozabite, da imamo v zalogi tudi moške hlače trpežne, spodnje perilo in nogavice. Deške volnene obleke ter deške hlače.

Pridite v našo trgovino ter pregledajte naše blago in videli bode, da tu kupite lahko vse potrebšine za vas in za družino po zmernih cenah.

Najbolj se človek veseli praznikov, če ima novo opravo.

Ali ste že videli našo zalogo novih modernih ženskih in dekliških klobukov. Tu najdete vse po vašem okusu. Imamo tudi izurjeno modistinjo, ki vam okinča klobuk po vaši volji.

Ženske bluze od 50c naprej do \$7.50, vsakovrstno blago in mere, lični vzorci.

ŽENSKO SPODNJE PERILO:

Za deklice imamo jako fine bele šlingane velikonočne obleke, izdelane po zadnjih vzorcih. Pridite in izberite si. **DEKLIŠKE GINGHAM OBLEKE ZA ŠOLO.** Trpežno izdelane. Vse velikosti.

Posebna prilika se vam nudi, da si nakupite pralno blago. To blago smo natočili še pravočasno, da smo dobili ono blago, ki obdrži barvo, in kar je najbolj važno vi kupite to blago še po starih cenah.

Deške pralne obleke.
Vse mere in vzorci.

Ne idite iz trgovine, ne da bi povprašali za čipkasta zagrinjala za okno, katerih smo ravno kar dobili novo naročilo in gotovo jih potrebujete za praznike, da okinčate svoj dom

POSEBNOST: Za veliki teden bomo imeli v naši trgovini na prodaj vse vrste cvetlice, rože in druge rastline, katere lahko kupite za malo ceno.

*Vsakovrstne rokavice
ter nogavice.*